



Branky

Kraj: Zlínský

Správní obvod: Valašské Meziříčí

Nadmořská výška: 327 m n. m.

Počet obyvatel: 1 027

Adresa URL: www.obecbranky.cz

Okres: Vsetín

GPS souřadnice: 49.460958N, 17.892951E

První pís. zmínka: 1270 (754 let)

PSČ: 756 45

Historie obce Branky

Obec Branky je jedna z mála obcí okresu Vsetín, u které je alespoň přibližně známo datum jejího vzniku (1270). Je vedena mezi lenními statky olomouckého biskupství jako Branek s mlýnem, jako „nová ves“. V raném novověku patřila s bezmála 40 usedlostmi mezi největší sídla na Valašsku.

Nedaleko Branek jihozápadním směrem v trati Horecko stávala osada Horecko, která je uváděna v tzv. protokolu o kelečské faře z první poloviny 15. století, později však zanikla. Podobný osud zřejmě potkal i osadu v trati Sedliska a Radslavovu Lhotu (Vystřkov) severně od obce.

Poměrně veliké léno bylo ve své historii majetkem vesměs drobné moravské šlechty. Tito manští šlechticové se velmi často podle Branek psávali: Janec z Branek, Štěpán z Branek, Mikuláš Branecký atd. Koncem 14. století byly i s dvorem součástí Arnoltovického léna (sídelní tvrz v nynější Poličné – Nemčíkův kopec), které měli v držení rytíři z Bělé a později olomoucké biskupství. Mezi držitele Branek patřili i významné české rody – v r. 1629 to byl František Zdeněk Lev z Rožmitálu, v r. 1855 byl držitelem panství Heřman sv. pán z Pillersdorfu, který byl jistý čas prezidentem zemské vlády v Opavě. Sídlem šlechty na braneckém panství byl v dřívějších dobách dvůr a tvrz, která však kolem r. 1620 zanikla.

Sídlem a správním centrem se stala Skalička s tvrzí a až počátkem 18. století, zásluhou F. E. Locknera z Lockenau, byl postaven zámek ve středu obce. Pozdější přestavba zámku proběhla v letech 1886–1887 zásluhou majitele Dr. Hanse Hubera v historizujícím stylu, avšak barokní prvky byly zachovány.

Historie zaznamenává při panském braneckém dvoře palírnu a potašárnu (1858), pivovar (1887). V letech 1879–1914 byla v Brankách továrna na dřevěné zboží (zápalky, násady) majitelů Lindnera a později firma Kohn a Mandus. Elektrárnu v r. 1935 převzaly Středomoravské elektrárny v Přerově.

Obecní les zvaný Háj náležel obci již od pradávna. Roku 1722 potvrdil Maxmilián Lockner z Lockenau obci právní původ toho majetku.

Rodáci: Významně se do kulturní historie Branek zapsal filolog a germanista Antonín Kašík svým dílem a studiemi valašských nářečí, který působil v Praze jako středoškolský učitel (1876–1915). Ze současnosti nelze pominout dramaturga a filmového scénaristu Jiřího Křížana.

